
HANUL DOMNESC - PATRIMONIUL ETNOGRAFIC AL MUZEULUI BUCOVINEI

Maria CRUȘNINSCHI*

Cuvinte cheie: *Hanul Domnesc – Suceava, Bucovina, han, colecții etnografice, mijloace de încălzit, țesături de interior, obiecte de ceramică, negustori, comerț, mijloace de transport, vânătoare*

Keywords: *Princely Inn - Suceava, Bucovina, inn, ethnographic collections, heating means, interior fabrics, ceramic objects, Merchants, trade, means of transport, hunting*

Abstract

The reorganization of the ground floor of Princely Inn, finished in 2003 reconstitutes an inn from the period of the 18-19th century which hosted important guests, high officials, merchants who wandered through commercial routes and reached Suceava's fair. The epoch atmosphere is illustrated by the reconstitution of the heating system completed by the fabrics for the interior, the pottery objects or the pieces connected to transport and hunting from that period

Una din cele mai vechi construcții civile din centrul Sucevei, **Muzeul Etnografic Hanul Domnesc** are o vechime de peste 400 de ani.

Prima atestare documentară a Hanului Domnesc o regăsim în documentul din 1627 prin care “Miron Barnovschi voievod dăruiește propria casă cu pivnițe de zid din Suceava Mitropoliei de acolo cu hramul Sfântul Gheorghe, unde se găsește trupul Sfântului Ioan cel Nou și îngăduie ca în astfel de casă să se vândă vin, rachiu și altele, fără dobândă și vămuire, din care însă, în schimb, va trebui să se procure luminatul la sfintele moaște”(Vasile Gh. Miron,s.a. *Suceava-File de istorie, Documente privitoare la istoria orașului*, 1388-1918, București, 1989).

Masivitatea clădirii, cu ziduri groase de 80 cm, i-au conferit rezistență de-a lungul timpului, aceasta fiind consemnată în registrul delimitării proprietăților de la 1786, ca locuință pentru membrii familiei imperiale când veneau la vânătoare.

Către sfârșitul secolului al XVIII-lea clădirea a fost cumpărată de către baronul Kapri, iar la 1856 figura în planul orașului Suceava sub denumirea Hanul Domnesc, pe strada Kaprigasse. Deși a suferit modificări, se presupune că avea la acea dată beciuri, parter din zidărie de piatră și etaj din cărămidă.

După 1918, Hanul Domnesc devine proprietate particulară, iar în anul 1962 este trecut în proprietatea statului în vederea restaurării și încadrării lui în urbanistica orașului Suceava.

* Muzeograf la Muzeul Etnografic „Hanul Domnesc”.

Restaurarea clădirii s-a făcut între 1962-1966 de la nivelul pivniței până la acoperiș, urmărindu-se reconstituirea elementelor de arhitectură interioară de la parter, în fosta bucătărie a hanului, pe locul cuptorului s-a ridicat un altul inspirat din cuptoarele moldovenești, la etaj s-au păstrat grinzile de stejar ale plafoanelor celor două coridoare. Beciul hanului s-a păstrat în forma inițială, fiind compus din două încăperi cu bolta semicilindrică, situate la niveluri diferite, legate printr-un coridor boltit. Parterul înălțat este alcătuit din patru încăperi legate de un coridor central care face legătura cu foișorul. Arhitectura încăperilor și a coridorului se remarcă prin bolți cu arce dispuse pe pereți. Fațada principală are o logie hexagonală pe unde se face accesul către etaj. Aici s-au păstrat elementele de arhitectură populară, grinzi masive și podele din stejar, lemn folosit și la ancadramentele ferestrelor, reconstituite după singura piesă din lemn originală, păstrată în colecție.

Hanul Domnesc înainte și după restaurare

În anul 1968, a fost deschisă prima expoziție permanentă de etnografie structurată pe categorii etnografice specifice județului Suceava (sala portului popular, inventarul gospodăresc, ocupațiile casnice, meșteșugurile și obiceiurile populare).

În anul 1982, expoziția permanentă a fost reorganizată după alte criterii muzeografice și anume prezentarea celor șase zone etnografice ale județului Suceava (Fălticeni, Humor, Dorna, Rădăuți, Câmpulung Moldovenesc, Suceava). Aceste zone se delimitează prin particularitățile decorative ale compozițiilor și preferințelor cromatice, regăsite pe costume și țesături, prin ocupațiile și meșteșugurile tradiționale sau prin obiceiurile specifice. Din această expoziție se mai păstrează etajul, unde regăsim zonele Humor, Dorna, Rădăuți și Câmpulung Moldovenesc.

Prin proiectul de reorganizare a parterului s-a dorit o punere în valoare a istoricului clădirii. Expoziția permanentă, finalizată în 2003, prezintă organizarea unui han din perioada secolelor XVIII-XIX, prin valorificarea patrimoniului existent în colecțiile etnografice ale muzeului.

Expoziția permanentă de la parterul clădirii reconstituie atmosfera de epocă a unui han care găzduiește oaspeții de seamă, dregători, negustori, ce străbăteau drumurile comerciale și se opreau în târgul Sucevei.

Sunt reconstituite patru săli specifice epocii unui han medieval: salonul de oaspeți sau salonul privat, care redă atmosfera casei de vânatoare a familiei imperiale și unde în vechime erau primiți dregătorii de vază; sala hanului destinată găzduirii negustorilor, târgoveților și oamenilor de rând; bucătăria și cămara, din care, parcă și acum distingi mirosul inconfundabil al gustoaselor bucate moldovenești și unde sunt expuse obiecte de uz casnic și gospodăresc și camera de odihnă pentru negustorii care doreau să rămână peste noapte. Interioarele sunt amenajate cu piese de mobilier specifice destinației încăperilor, textile pentru decor, piese de port popular, obiecte legate de vânatoare și transport, obiecte de uz casnic necesare pregătirii și păstrării hranei.

Holul de intrare

Salonul de oaspeți

Sala Hanului

Bucătărie

Cămara Hanului

Camera de odihnă

Pivnița cu cele două camere legate printr-un culoar boltit, constituie un punct de atracție atât prin arhitectură cât și prin reconstituirea funcționalității sale. Holul hanului face legătura dintre celelalte spații, interacțiunea dintre reconstituirea interioarelor specifice hanului și prezența obiectelor de factură populară face trecerea spre etajul clădirii. Aici sunt expuse toate genurile de artă populară din principalele zone etnografice ale județului: Humor, Dorna, Rădăuți și Câmpulung Moldovenesc.

Pivnița

Zona etnografică Humor

Zona etnografică Dorna

Zona etnografică Rădăuți

Zona etnografică Câmpulung Moldovenesc

Muzeul Etnografic al Bucovinei deține peste 14.000 de piese de patrimoniu cultural din toate categoriile etnografice (regăsite și în Muzeul Satului Bucovinean – singurul muzeu în aer liber din nord-estul României), împărțite în colecții: port popular (femeiesc și bărbătesc), țesături de interior, lemn, mobilier, ceramic, recuzită legată de obiceiuri din ciclul vieții sau calendaristice, metal, sticlă, porțelan, podoabe, obiecte de cult, piele, împletituri, obiecte de os, mijloace de transport, instrumente muzicale.

Expoziția permanentă se dorește a fi o sinteză a valorilor etnografice ale județului Suceava, iar prezentarea obiectelor de patrimoniu aflate în colecțiile muzeului dovedește autenticitatea și bogăția tradițiilor noastre moștenite.